

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 8 Ianuarie st. v.
20 Ianuarie st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 3.

ANUL XVII.

1881.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Bernuşc'a.

— Istorióra poporala din Bucovina. —

Dice c'a fost odata unu omu, și omul acela avea unu baiatu, și baiatul lui erá fôrte ajunsu de capu.

Intr'o di trimite omul pe baiatul seu c'unu caru de grâu la móra ca sê-l macine și 'nainte de pornire i spune sê nu se duca la vre-o móra, a cărei morariu va fi cu *barba rosia*, că apoi are s'o patêasca reu.

Baiatul audise înca de mai înainte, că *omenii cei insemnati*, precum: *orbii, chiorii, ciuntii, schiopii, stângacii, spenii*, cei câte c'unu ochiu albu și unul negru, câte c'o musteța alba și una négra séu roșia, și cei cu *barba rosia* ca par'a focului, iera cu perul capului negru ca pên'a corbului, sunt fôrte rei la inima și primejdiosi. De aceea ascultă el pe tatal seu și-si puse în gându sê nu mërca nici la o móra, unde va fi morariu cu *barba rosia*. Dar vorb'a ceea: nu cum voiesce omul, ci cum dá Domnul, ori și cât a âmblatu el în colo și 'n cõe, nicairi n'a datu peste unu morariu ca toti omenii, ci nu.nai totu morari cu bârbile roșie i-au eșitu înainte și-l chiamau la móra spuindu-i că îndata cum va veni la dênșii, i vor da rându sê macine. În urm'a urmelor, vedându baiatul, că toti morarii pe unde s'a abatuu el, sunt cu bârbile roșie, și ne mai putându âmblá atâta, se duse, în protiv'a poruncei parințesci și a vointiei sale, la o móra, a cărei morariu erá totu cu *barba rosia* ca și ceialalti morari, și cum ajunse el acolo, morariul îndata i-a datu rându sê tórne grâul în cosiu, căci nu erá mare navala la móra.

Dupa ce a turnatu acuma baiatul grâul în cosiu și dupa ce farin'a alba ca ometul a începutu a curge pe piscioie, i dișe morariul:

— Mei fecioru! la mór'a mea e obiceiul așa, că cine vine sê macine, acela trebuie sê se întréca cu mine în povești, și care spune mai mare și mai gogonata minciuna, aceluia i remâne tóta farin'a ce se macina. Deci și tu trebuie sê te întreci cu mine în povești și de vei spune o minciuna mai mare decât mine, e a ta tóta farin'a și vam'a pe de-asupra, iera de voiui spune eu o minciuna mai mare decât tine, apoi poti sê-ti pui poft'a 'n cuiu de farina, ai sê te 'ntorci cu carul deșertu acasa!...

— A avutu tóta dreptatea tatal meu, când mi-a spusu sê nu me ducu la móra, a cărei morariu va fi cu *barba rosia*! — cugetă baiatul în sine, — dar las' mari *Barba rosia*, că ti-ai datu peste omu!... ti-oiu curmă eu îndata totu gustul dela farin'a mea! Apoi întorcându-se către morariu, respunse:

— Bine!... me primescu!... începe mai întâiu dta, și pe urma voiui spune eu!

Morariul începù astfel:

— Eu am aice dupa móra o gradinuța. În gradinuța acesta am semenatu într'o véra simburi de *pepeni*. Dar sê vedi dta! vițele ce-au resaritu din simburii aceia în scurtu timpu au crescutu așa de lungi, încât că au trecutu din colo de apa și dintr'ênsele s'au facutu o mulțime de *pepeni*. Unul inse mai cu sêma a crescutu așa de mare, încât că în luntrul lui a facutu cine a facutu unu birtu fôrte mare, în carele acuma unu batalionu întregu de catane nu numai că se muștrulescu, ci și-au facutu înca și-o mulțime de corturi în cari petrecu vér'a și iern'a dupa ce se 'ntorcu dela muștra... Acésta-i povestea mea! — încheiă morariul, — spune acuma și dta una!...

— Bine! — respunse baiatul, — iéca-ti spunu!... asculta! Și dupa acésta începù și el a povesti:

Tatal meu are doue sute de stupi. El scie numerul tuturor albinelor, ba! fia-care albina isi are chiar și numele seu. Diminét'a și sér'a le ie pe tôte la *rebusi*, sê véda ori de iesu deminét'a tôte din știubee, și sér'a ori de se 'ntorcu tôte îndereptu din câmpu ori ba? Iéta inse că 'ntr'o séra, dupa ce tatal meu a luat pe tôte albinele la rebus, dupa obicei, vede că tôte albinele s'au întorsu înapoi, afara de un'a cu numele *Bernuşca*. Tat'a, superatu că i s'a perdatu albin'a, dá 'n colo, dá 'n cõe, o cauta cât o cauta, dar de giaba!... Bernuşc'a ca 'n palma!... Și fiindu că acuma inserase hât bine, și-i erá peste putintia ca s'o mai caute, s'a lasatu pe a dáu'a di deminét'a. A dáu'a di desdeminét'a tat'a se scóla, incalica de graba pe unu calu sprintenu cu doue picioare și se dá ierasi la cautate, și caută în drépt'a și caută în stâng'a, dar nici urma de *Bernuşca*. Într'unu târdiu inse, când perduse mai tóta nadejdea că-si va puté aflá odorul, iéta c'o aflá pe lanul unui boeriu înjugata la plugu dimpreuna c'o bivolița. Tat'a, când o vedù, întâiu plânse și-apoi rise. Plânse de mil'a ei vedându-o la ce munca mare e pusa, și rise de bucuria c'a aflat'o. Apoi se duse ținta la boeriu și-l întrebă cam aspru: cum vine că el i-a prinsu albin'a și-a înjugat'o cu bivolița?... Ce stricaciune așa de mare i-a facutu?... Boeriu, ce boeriu, sciut'a el ce sê-i respunda, căci dóra nu de giaba erá boeriu, i-a croitu o minciuna buna, de l'ar fi creputu și cel mai necredinciosu omu. Tat'a, ca sê nu mai întinda multa vorba cu dênșul, i-a datu doue sute de florini, drépt'a despagubire pentru daun'a ce i-a facut'o Bernuşc'a, a luat'o apoi pe acésta și s'a întorsu cu dênș'a acasa. Dupa ce a sositu acuma acasa, uitându-se mai de-aprópe la Bernuşca, dá că ea este stricata dupa capu de jugu, căci pâna atunce Bernuşc'a nici odata n'a fost înjugata... Ce sê se faca acuma

tat'a cu dâns'a?... cum s'o vindece, ca să nu i se primejduiesca albin'a și să remăie pagubașu?... Norocu că el auăise mai de 'nainte din ômeni, că *simburii de nuca* sânt foarte vindecatori și buni la asemenea rane. Deci a luat de graba simburi de acestia și a totu pusu pe ran'a Bernușcei, pâna ce ran'a a început a se vindecă. Dar ce folosu!... Pe când ran'a ajunsse spre sfârșitul vindecării, pe atunci vede tatal meu că unu nucu grozavu de mare crescuse dupa capul bieteii Bernușce. Nucul, cum dîcu, a crescutu grozavu de mare și 'naltu și începeau acuma a se face și nuci într'ensul. Dar nu multu dupa acest'a iéta că vinu o mulțime de *ciôre* din tôte părțile și punându-se pe nucu începu a mănca nucile. Și asta-data așa, mâni așa și nucile pe ți ce mergea se totu împușinau. Noi, adeca tatal meu și cu mine, vedându acesta și mâniațindu-ne focu pe ciôre, că ne mântuescu mai tôte nucile, începurămu a arunca cu bulgari într'ensele și a le alungă. Bulgarii inse cadându pintre crengi și pe de-asupra crengilor, se prinsera la olalta și nu peste multu timp, spre cea mai mare mirare a noastră, s'au facutu la vr'o trei fâlcii de locu în vârful nucului. Tat'a, vedându locul acesta și sciindu pré bine, că de ôre ce Bernușca e a lui, trebue și nucul să fia a lui, și fiindu că nucul e a lui, trebue și locul să fia a lui. Și fiindu că și locul eră a lui, a prinsu patru boi la plugu, a luat doue grape, vr'o câțiva saci cu grâu și s'a suitu apoi în nucu ca să-si are locul. Și cum s'a suitu, l'a aratu totu și l'a semenatu cu grâu. Grâul, de ce mergea, de ce creșcea mai tare, se facea mai frumosu și mai mașcatu, scii colé cum dîce colind'a :

In paiu ca trestia,

Si 'n spicu ca vrabi'a.

„Iéra la luna, la septemăna, când s'a dusu tat'a să veda cum e grâul, grâul eră nici pré verde nici pré coptu, ci cum e mai bunu de seceratu. Se dete apoi tat'a, cum vedu acesta, și-si adună de graba doue-deci și patru de seceratori și început cu dânsii a seceră grâul. Dar iéta că pe când seceratorii secerau mai tare, dau de unu iepure, carele se 'nvêrtiă prin holda și turtiă totu grâul.

„Tat'a, cum îl vede, se face focu de mânia, și începe a alergă dupa dânsul ca să-l prinda.

„Unu seceratoru inse, care se află în apropierea lui, îl oprî dîcându-i :

„ — Stăi omule!... ce faci!... nu așa se prindu iepurii!... ie mai întâiu o léca de sare și-l presura pe cода, că apoi le-i prinde mai lesne!...

„ — Că bine dîci! — respunse tat'a, și alergă de graba dupa sare, dar ie sare déca ai de unde-o luă!... el uitase că nici nu aduse sare de-acasa... Măniosu, para de focu, cum eră, că tôte-i mergu pe dosu, apucă acuma o secere în mâna, se repede la fuga dupa iepure și sfiru cu secerea într'ensul. Secerea se 'nfige 'n cода iepurelui și-acolo remăne. Iepurele, de spaima, apuca cu dâns'a la fuga, și fuga 'n colo, fuga 'n cоce, și fuga 'n drépt'a, fuga 'n stâng'a, și cum fugiă el în tôte părțile, grâul în urm'a lui se seceră așa de repede, încât că cei doue-deci și patru de seceratori de abiă se puteau ține dupa dânsul cu legatul.

„Grâul acela apoi l'am adusu eu acasa, l'am imblatitu, l'am vânturatu, l'am cîuruitu, l'am spelatu, l'am uscatu, și dupa tôte aceste l'am adusu la mór'a dtale ca să-l macinu. Déca nu me credi, poftimu uita-te la dânsul și-l vedi, că e unu grâu ca acela frumosu și miédosu, cum nu mai este altul și nici n'a mai fost!

— Ce să-l mai vedu! — respunse morariul, care a datu peste unu minciunosu cu multu mai mare și mai prefacutu de dânsul, — iéta-l'ai că s'a și gatitu de macinatu, ie-ti farin'a și du-te cu dâns'a acasa, căci

tatal teu și cu *Bernusc'a* lui cea vestita te-or fi așteptându!

Baiatul luă farin'a, o turnă în saci, sacii i sui în caru și-apoi înjugându boii se 'ntorse fluerându acasa. Iéra morariul cel cu barba roșia remase cu buzele umflate.

S. Fl. Marianu.

Mod'a de carnaval.

Lumea eleganta se ocupa deja de multu timp cu pregatirile pentru balurile de elita. A sositu dara timpul, ca să-mi reiau condeiu și să aruncu pe hârtia câteva schițe.

Începu cu placut'a constatare, că dorit'a simplificare a toaletelor de balu a facutu unu progresu mare. Cода, ce e dreptu, este înca și adi partea principala a toaletei de balu, inse la rochiile de dantiu ea s'a scurtatu multu; îmbrobodirea esagerata a stofei cu flori și mașle a încetatu, și mai ales numai pe umeri și pe capu se aplica flori. Bunul gustu s'a departatu și de stofele țesute cu aur și argintu, afara de stofele grele, din cari tocmai de aceste se pôrta. Cele mai placute stofe sânt atlasul luci frumosu și „*Surah merveilleux*“, cari mai totdeuna într'atâta se acoperu cu ilusion séu tarlatan, încât stof'a de desubt abiă se pôte vedé.

Colórea dominantă este „ivoir“, albu ca osul-delefantu.

Rochi'a dinainte se gatesce scurta, ca papucul naltu și taiatu, din atlasu de colórea rochiei, ma și ciorapii de metasa să se pôta vedé. Ventrarul trasu cu atlasu e zugravitu cu niște flori de colórea rochiei, pe el se afla unu monogramu de argintu și e aninatu de o catena de argintu. Manus'a are 14 nasturi și ajunge în sus de cotu.

Se înfelege, că altfel se gatescu toaletele damelor tinere și altfel a celora ce nu danțéza. Cele d'antâiu de ordinaru se facu din „*Surah merveilleux*“ séu din „*satin duchesse*“, mai ales în colori „*cremant rosé*“, „*rose de théé*“, „*eiel*“ séu „*mauve*“ palida; și se garniséza cu propri'a-i stofa și cu gaze, séu cu peluche, ilusion ori flori. Cele mai frumoșe toalete de aceste au tablier zugravitu séu brodatu, și la aceste se aplica dantele cusute cu aur.

Cel mai mare lúcsu se pôte observă în toaletele de carnaval gatite pentru nedanțátore. Stofele favorite pentru aceste sânt: brocatul de muștra gobeline țesutu cu aur și cu argintu, apoi „*peluche-trappé*“ și „*relours de Gène*“, unu metru din aceste costa 50—60 fl., prin urmare e numai pentru ômeni bogati.

Înse acuma me pomescu, că la începutu dîsesem, că mod'a a devenitu simpla, și iéta unde amu ajunsu. Cam așa pațimu noi cu simplitatea modei!

Alexandrina.

Balu în Șomcuta-mare.

— La 15 januarie. —

Onorabile domnule redactoru!

Balul pentru tinerime are mare însemnetate, la noi în Chioru inse are însemnatate și pentru betrânii. Iéca cum:

Când esistă districtul falosu al „*Cetății de Pétra*“ se strîngeau cu totii la mės'a verde a comitatului, conveniau aici la olalta, vorbiau despre cauzele comune și specialu naționale; acum cu disolvarea districtului lip-sindu adunările, betrânii și tinerii convinu în totu anu' la câte unu balu splendidu, și pâna când betrânii se disputa, se mai plângu de starea noastră în adeveru trista naționala; partea tinera, plina de speranția, cre-

đendu într'unu viitoru stralucitu, esecuta jocurile năstre cu zelu.

Asă s'a întemplatú și acum în 15 januarie a. c. când s'a arangia unu balu în favorea școlii române din locu, și a societății de lectura Chiorane.

La acestu balu a participatu unu publicu distinsu și numeros, din care amu însemnatu următoarele nume placute: Dn'a Vasiliu Buteanu din Seghedin, dn'a Nic. Nilvanu, dn'a Andreiu Medanu, dnele Vasiliu și Demetriu Indre, dnele Dadai, Cristea, Békésy, Blaga, din Somcuta, dn'a Stefan Popu din Berkesz, între domnișore am vedutu pe amabilele domnișore: Maria Buteanu, Roza Cotoiú, Emma Dadai, surorile Vilma, Laura, Amalia Horváth, Pelagia Popu din Nasedu, Maria Dale din Remetea, Maria Stupariu din Hosufaleu, Ioana Herskovits, — dar ieta me chiama între betráni, s'e ascultu toastele în adeveru frumăse, și când me întorecu în salonul de jocu, e d'alba diminetta, publicul se disolvă, și eu nu potú continuá însemnarea.

Durere, că tolu ce este pe lume trece, inse deca a și trecutu petrecerea acesta naționala, memori'a ei va rămâne între suvenirile năstre.

Coresp. ord.

C e e n o u ?

Caletori'a reginei. Din Londra se scrie, că regin'a Elisabetha va sosi la începutul lui febr. în Cambermere Abbey. Împărătes'a-regina va fi însoțita d'o mare suita, și va avé la dispozițiune două-șeci de cai. Actualminte Maj. Sa se ocupa cu o brodaría artistica, în care ramu, precum se scie, înalt'a femeia posedé unu renume de artista. Brodaría, care se esecuta cu fire de aurú și de argintú, are s'e fia gata înca înainte de caletori'a în Engliter'a, și e destinata ca prezentu pentru fiitorea sa nora, principes'a Stefania.

Caletori'a moștenitorului de tronu. De óra-ce evuni'a s'a amânatu, moștenitorul de tronu Rudolf va întreprinde o caletoria spre resaritu. Înalt'imea sa va plecă la 8—9 februarie din Triest cu yachtul „Miramar”, însoțitu numai de câteva persone. Trecendu pe la Brindisi, unde yachtul cu vaporu va stá câteva óre, va debarcă de-a dreptul în Alesandri'a, de unde apoi trecendu în sus pe Nil, va urmá esecutarea adevărutului scopu al acestei caletorii, adevca o caletoria prin Egiptu. Punctul finalu al caletoriei va fi inse Jerusalimul. În sânul orașu, unde înca nu se afla ospetarii, moștenitorul de tronu va fi încartiratu în cas'a austriace, fondata de domnitorii și caletorii austriaci, cari ajunsera pe acolo. Însemnămu, că 'n sântul orașu se afla de 900 de suditi austriaci, dintre cari 600 sânt israeliti, și 300 creștini.

Archiduces'a Maria Valeria în septemán'a trecuta a fost prim'a-óra în teatru, și anume în Burg-Theater în Viena, cu care ocaziune la dorint'a împăratului s'a jucatu pies'a „Prinz Eugen”. Tiner'a archiducesa la 22 aprilie va fi de 13 ani, și pân'acuma a fost cu totul necunoscuta publicului din Viena, care a și aplaudat'o vedend'o în logia la drépt'a mumei sale, pe când împăratul ședea în fundul logei.

Dómnia României, precum cetimu în „Rom.”, la anul nou a primitu numeroșe ofrande respectușe; astfel dela „djutantii domnesci unu buchetu de violele și camelii, prinse c'o panglica albaștra; dela dl Stefan Bellu, tradiționalul buchetu de liliacu și zambile; dela dl George Vernescu unu vasu de tóta frumuseșea, plinu cu mai multe plante; apoi o mulțime de buchete dela o mare parte din notabilitățile capitalei, o mulțime de obiecte cusute de damele de onóre ale M. Sale și de alte dame.

Diet'a renepeđu ședințele sale dupa Craciunu, a desbatutu și votatu legea pentru concursuri; în ședința din 17 l. c. Helfy a interpelatu pe ministrul de interne Tisza, în caus'a redactorului din Clușu Bartha; Tisza a respunsu, că medicii înca nu și-au pututu da parerea; apoi s'a desbatutu legea pentru organizarea serviciului de siguritate publica. Dintre lucrările acestor ședințe mai amintimu, că s'au alesu o comisiune regnicolara, care va avé s'e faca proiectu în caus'a înmulțirii deputaților din Croația, înmulțire reclamata prin marirea teritoriului Croației cu încorporarea confinielor militare.

Balul de anul nou la curtea româna. Cetimu în „Press'a” din Bucuresci: A s'era a avutu locu la palatu balul tradiționalu. Înca de pe la órele 9 circulațiunea pietonilor devenise grea din caus'a mării mulțimi adunata în fața palatului. Toti admirau se vede lumin'a feerica din salónele palatului. Balul a fost foarte animatu și mulțimea invitaților a plecatu foarte încântata în spre ziua, dupa ce inse au luatú parte la frugalul supeu prințiaru. A. S. R. Domnitorul și grațios'a noastră suverana facendu-si intrarea lor, au binevoitu a se întreținé cu afabilitate cu mai multí domni și domne. Societatea înalta erá în mare numeru represintata, precum și celelalte clase, ca și corpul oficierescu. Balul a fost în adeveru splendidu.

La Arad junimea studiôsa dela institutul teologico-pedagogicu gr. or. românu, de acolo, va arangia la 7/19 jan. 1881 o ședinția publica în sal'a institutului, cu program'a următoare: 1) „Mersul lui Mihaiu”, esecutatu de corul instrumentalu sub conducerea lui Virg. Popu, teologu de cursul I. 2) „Cuvântul de deschidere”, de președintele societății dr. L. Petrovičiu, prof. 3) „Sentinel'a româna”, poesia de V. Alesandri, declamata de Gavril Selagianu, teol. de c. III. 4) „Tatarul”, esec. de corul vocalu sub conducerea lui Corneliu Motiu, teol. de c. III. 5) „Despre influința Mântuitorului asupra educațiunii”, disertațiune de Iustin Bogdanu, teol. de c. III. 6) „Tudoru Domnu”, de Nicolescu, duetu esecutatu de Ioan Vidu și Miron Olariu, pedagog. de c. III. 7) „Hor'a pecurariului”, esec. de corul instr. 8) „Batali'a dela Calugareni”, de G. Sionu, declamata de Ioan Hadanu, teol. de c. II. 9) „Calca române!”, esec. de corul voc. 10) „Visul lui Petru Rareșu”, de V. Alesandri, decl. de Petru Vasa, ped. de c. III. 11) „Asaltul Grivitei”, esec. de corul instr. 12) „Sergentul”, poesia de V. Alesandri, decl. de Miron Olariu, pedagog. de cl. III. 13) „Arcașul”, esec. de corul vocalu. 14) „Cuvântu de închidere”, de președintele societății.

Hymen. Dl Alesiu Ardeleanu, proprietaru în Beiușu, și-a încredințatu de soția pe domnișor'a Anna Indrea, totu-de-acolo; cununi'a se va serbá în carnavalul presinte.

Carnevalu. La Beiușiu casin'a româna va da unu balu la 12 febr. st. n. în sal'a ospetariei opidane în favorul bibliotecii sale.

Unu casu senzaționalu ocupa acuma spiritele din societatea din Lemberga. Înainte cu mai multi ani unu tineru a câștigatu simpatia unui betránu în așa mesura, încât se desvoltá între ei o amicia intimă. Inse tinerul abusă de sentimentele sincere ale betránului, înșelá dela el mai multe documente, și odata în posesiunea acestora, el isbuti a declará pe betránul nebulu, carele apoi fu dusu în institutul corecționalu, ier tinerul trai lumea alba. Trecura mai multi ani, și betránul îndesert nisui s'e probeze că nu-i nebulu. Dar în fine óra pedepsei sosi; ajunsu pe patul mortii, betránul marturisi preotului tôte, carele apoi esoperá întrevenirea justiției, și tinerul a ajunsu în închisóre.

Unu adoratoru al lui Strauss. „Ion Strauss”, renumitul musicantu din Viena, numitu regele valsuri-

lor, primi din Paris de câteva zile următorul biletu: „Domnule, sînt unul din cei mai mari admiratori ai dvóstre, și ve socotescu ca cel mai mare compositor. Alalta-séra am aúditu unul din valsurile dvóstre și mi-a placutu fôrte multu. Țiu fôrte multu ca sê-l am; dar din nenorocire nu sciu cum se chiama, el începe astfel: Tiriri, tiriri, tiriri, tiriri, diridum, diridum, diridum, diridi, dirida etc. speru că-l veti recunósce și mi-l veti tramite. Remănu al dvóstre recunoscatoru. X.* De aunci, Strauss cauta acelu valsu și nu l'a mai gasitu.

Balul românú în Arad se va arangia în 17 februaru st. n. în favorul „Asociațiunii române pentru cultur'a poporului“. Dintre tóte balurile din Arad cel mai imposantu a fost „balul Asociațiunii“ pe când erá acésta în flóre. Inteliginti'a romána din Arad reactivându Asociațiunea și destinându venitul balului din estu-timpu fondului sleitu al Asociațiunii, a voitu a servi dóue scopuri: promovarea intereselor Asociațiunii reinviate și înnalțarea acestei petreceri naționale la rangul de „balul Asociațiunii“, care are sê fia cercețatu — precum erá odinióra de o provincia românésca estinsa. Membri comitetului sînt: Aurel Suciu avocat, P. Suciu ingin., dr. Selceleanu cand. de adv., V. Papp avocat, P. Tissu adv., R. Clorogariu prof., I. Cornea ingin., dr. Petrovičiu prof., N. Cosma cand. de preotu.

Necrologu. *Nicolau Manea*, învețatoru în Lunca, comitatul Biharia, a încetatu din viétia la 30 dec. în etate de 43 ani.

Sciri scurte. Pentru *Hodosiu* se ținú paras-tasu la Bradu în 4/16 januarie în biseric'a gr. or. — Pentru *statu'a lui Deák* pâna 'n 7 jan. s'au adunatu 165,589 fl. 10 cr. — *La Seghedin*, guvernul va cladí, spre a înfrumsetia orașul unu palatu-tribunalu cu spese de o suta cinci-deci de mii fl., și închisóre, care va eostá jumetate de milionu. — *La Viena* se facu colecte spre a se redica statue poeților Lenau și Anastasiu Grün; președintele comitetului e br. Hoffmann, fostul ministru de financie. — *Verhovay și br. Majthényi*, condamnatu pentru duelu, cel d'ântaiu la arestu de 2 septemăni, al doile la 6, au fost agraciați de Maj. Sa. — *Tieranii austriaci* ținura la 6 l. c. unu meeting în Langenlois în Austri'a-de-jos, cerendu protecțiunea intereselor materiale ale poporațiunii agricole și a reclamatu pentru acestu sfêrșitu introducerea alegerilor populare directe. — *O femeia din Budapesta* a nascutu patru copii, trei vii și unu mortu, apoi a muritu și dens'a. — *Crisa ministeriala* a fost la Viena în septemăna trecuta, care s'a terminatu prin dimisiunea ministrilor Streit și Kremer, în locul cărora s'au numitu Prazak și br. Pino. — *La Viena* s'a înființatu o reuniune pentru arderea cadavrelor, care deja are multi membrii.

Sciri din Români'a. *Cestiunea Arab-Tabiei*, de atata timpu suspendata, precum cetimu în „Românul“, este în fine definitiv resolvata în favórea României; sultanul, ca suzeranu al Bulgariei, a ratificatu în fine protocoalele cari curmau acestu litigiu în favórea statului românú. — *Dl Rhasis* a remis luni, cu ceremoni'a obicnuita, Domnitorului scrisorile de creanțta, cari îl acredita în calitate de tramisu estra-ordinaru și ministru plenipotențiaru al regelui Elenilor la curtea romána. — *Dl si dn'a A. Stirbey* vor da în cursul acestei luni dóue baluri în salónele dlor. — *Dni Titu Dunca*, Gr. H. Grandea, precum și alti cinci dintre cei deținuti în urm'a atentatului în contra dlui Bratianu, au fost liberati — afara de atentatoru și cei doi complici ai sei Paiescu și diaconul Cârlova. — *La anul nou* Domnito-

rul a datu ostașilor unu ordinu de di, în care dorindu-le unu anu bunu, fericitu și manosu în rezultate, dice: „Anul care încetéza Mi-a doveditu, că viruțile militare s'au înradecinatú în ámele dvóstre. Priescu dar cu încredere anul care începe.“ — *Bugetul Bucureșcilor* pentru anul 1881 este de 700,000 lei. — *Liberalii independinti* din Iasi au numitu președinte al partidei lor dl George Vernescu. — *Sâmbeta sér'a* se dete la „Daci'a“ balul Societății „Progresul“. — *O crimă grozaua* s'a petrecutu la Cămpina; o femeia, care avea relațiuni de amoru cu unu barbatu numitu Marinescu, auđindu că acesta se 'nsóra, i aruncá în obrazul acestuia cam una și jumetate oca vitriolu; sermanul are tóta faci'a cu capul și mânil arse și a re-nasu orbu de amêndoi ochii. — *Societatea de binefacere Elisabeta Dómn'a* va da cel d'ântaiu balu al ei la 12 januarie, în sal'a teatrului cel mare din Bucuresci; ca anul trecutu, dómnele vor purtá costumul naționalu. — *Clubul militarú* din capitala a deschisu seratele sale de iérna, l'a prima asistá și Domnitorul, la a dóu'a, în sâmbet'a trecuta, promise a merge dimpreuna cu august'a-i soția; dnii oficieri au fost înscințati, spre a se presintă împreuna cu soțiile lor. — *La anul nou* Domnitorul, primindu deputațiunile camerelor, a respunsu mulțumindu tuturor pentru sentimentele de dragoste exprimate în acésta di, urându ca anul nou sê fia unu anu de línisce și de pace, unu anu plinu de fericiri pentru Români'a.

Cronic'a lunei.

Lichtenstein a încheiatu pace cu Germâni'a.

În anul 1866 armat'a de 55 ómeni a principatului Lichtenstein a intratu în lupta contra Prusiei, dar sosí târđiu spre a fi pututu împedecá desastrul dela Königgrätz. La pacea încheiata la Nikolsburg Lichtenstein nu luá parte, ci din 1866 ea remase faci'a de Prussi'a și mai apoi contra imperiului germănu creatu la 1871 pe picioru de resboiu. În sfêrșitu acuma marea putere Lichtenstein a legatu pace cu Germâni'a, și de acuma înainte ambasadorul austro-ungurescu din Berlin va represintă și principatul Lichtenstein la curtea și imperiul germănu.

În „Magazinul“ din Lipsca (nr. 51 din 18 decembre) studiandu o colecțiune de legende busce (vascane) a lui Rev. Wentworth Webster, Ferdinand Bender, din Darmstadt, citeza în comparațiunea ce face asupra istoriórelor basce, în cari animalele jóca principalul rol, „Snóvele și Pildele“ dlui Ispirescu. Astfel în fabul'a basca „Magarul și Lupul“, Bender citeza povestea dlui Ispirescu „Lupul pírcalabu“ (pag. 12) pe care „Magazinul“ a studiat'o în 1879 (nr. 36, pag. 564.) Nu e așá, că pare cam curiosu — deca nu altfel — a se vedé carticelile românesci de felul acesta cu mai multa atențiune judecate și apreciate de scriitori straini? Cine ar fi avutu la noi curagiul sê aduca ca principalu terminu de comparațiune într'unu studiu ca acesta al lui Bender o snóva ca „Lupul pírcalabu“? Și cu tóte aceste, straiinii l'au avutu.

S'a înamóratu de regin'a. În cercurile aristocrației italiane a facutu mare senzațiune încercarea de sinucidere a tinerului conte Carol Menab. ea. Motivul acestei încercări a fost unu amoru fára speranțta. Nefericitul tineru adeca s'a înamóratu de regin'a Margareta. El s'a împușcatu în faci'a, dar ran'a-i nu e mortala.

Regin'a Engliterei va tramite moștenitorului de tron Rudolful unu pomposu serviciu de mésa ca prezentu de nunta.